

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka práce: Bc. Denisa Sedláčková

Název práce: Výuka s prvky badatelsky orientovaného vyučování zaměřená na bezobratlé živočichy školní zahrady pro žáky 2. stupně ZŠ

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.

Cíle práce

Cíle diplomové práce

Hlavní cíle:

- ✓ *Popsat bezobratlé živočichy, které mohou žáci pozorovat na školní zahradě*
- ✓ *Vypracovat návrh výukového programu s badatelskými prvky*
- ✓ *Implementovat výukový program a ověřit jeho efektivitu*
- ✓ *Zhodnotit vliv programu na znalosti a postoje žáků*

Dílčí cíle:

- ✓ *Popsat vybrané výukové metody*
- ✓ *Představit aktivizační metody a začlenit je do výukového programu*
- ✓ *Popsat potenciál školní zahrady*

Uvedené v samostatné kapitole byly stanoveny srozumitelně a jednoznačně. Cíle práce včetně dílčích cílů lze považovat s ohledem na téma práce za relevantní a relativně splněné.

V rámci praktické části byla zjišťována zpětná vazba od žáků a formou pretestu a posttestu testovány znalosti žáků (22 respondentů), kteří se zapojili do ověřování výukového programu.

Výzkumné otázky a s nimi související předpoklady uvedené v kapitole 8.1 a 8.2 nejsou formulovány zcela jednoznačně, např. VO č. 3 vyžaduje pouze odpověď ANO/NE a VO č. 2 je nejednoznačná.

Výzkumné otázky lze nicméně považovat za relativně naplněné a zodpovězené.

Obsahové zpracování

Název práce, abstrakt a klíčová slova korespondují s obsahem práce, i když implementace prvků badatelsky orientovaného vyučování je diskutabilní.

Jednotlivé kapitoly práce na sebe většinou logicky navazují, některé části jsou však redundantní, příp. příliš obecně pojaté, např. výuka přírodopisu na 2. stupni ZŠ.

Diplomová práce by se měla zabývat výukou s prvky badatelsky orientovaného vyučování zaměřenou na bezobratlé živočichy školní zahrady. Specifikaci konkrétních badatelských prvků v rámci navrženého programu není bohužel věnován dostatečný prostor.

Teoretická část je zaměřena na výuku bezobratlých živočichů na 2. stupni ZŠ a na charakteristiku jejich zástupců, se kterými se žáci mohou běžně setkat na školní zahradě. Současně je specifikován potenciál školní zahrady pro přírodovědné vzdělávání. Dále byly popsány jednotlivé aktivizující metody vyučování, z nichž některé byly využity v navrhovaném výukovém programu. Některé oblasti ovšem nejsou podloženy dostatečným množstvím odborných zdrojů, mnohé kapitoly se opírají pouze o 1 max. 2 zdroje, práci by prospělo zařazení více zahraničních zdrojů.

V praktické části byl navržen výukový program s badatelskými prvky, jehož nedílnou součástí byla také výroba pomůcek pro sběr a odchyt bezobratlých živočichů, jako je například hmyzí hotel, škvorovník, padací zemní past samotnými žáky. Dále byl program zaměřen na praktické využívání různých pomůcek pro určování odchycených bezobratlých, jak atlasů, tak digitálních aplikací. Principu jejich používání je také věnována kapitola v teoretické části práce. Výukový program byl rovněž realizován a ověřen.

V rámci výzkumné části byl prostřednictvím pretestu a posttestu zjišťován vliv aplikovaného výukového programu na změnu znalostí žáků o bezobratlých a zpětná vazba na samotný program včetně sebereflexe žáků. Metodologie byla srozumitelně popsána, použité metody byly zvoleny vhodně, není ovšem vysvětleno, jak se liší pretest a posttest. Způsob zpracování práce je odpovídající, v souladu se strukturou práce a nízkým počtem respondentů (22 žáků). Výsledky jsou poměrně přehledně zpracovány a prezentovány prostřednictvím koláčových grafů a tabulky shrnující počet dosažených bodů žáků v pretestu a posttestu.

V navazující diskusi jsou výsledky shrnuty a zodpovězeny výzkumné otázky bohužel bez zjevného zasazení do relevantního kontextu. Výsledky nejsou v podstatě diskutovány, posuzovány v porovnání s obdobnými pracemi, zmíněny jsou pouze dva zdroje (Pavlasová, 2014; příp. Řezníčková, 2014). Diskuse se nezabývá bohužel ani problematikou aplikace prvků BOV, která představuje stěžejní část práce a jednoznačně aktuální problematiku právě v souvislosti s přírodovědnou gramotností.

V práci je dodržován většinou odborný jazyk a relativní objektivnost.

Použité zdroje lze považovat za vhodné a jejich rozsah za relativně dostatečný, málo zahraničních zdrojů.

Kapitola diskuse nepředstavuje diskusi, jedná se o pouhé opakování výsledků bez citací a komparace s analogickými zdroji, zmiňovány jsou pouze dva. Podobně je závěr práce pojat velmi obecně.

Formální náležitosti

Diplomová práce se skládá ze 75 stránek vlastního textu, hraničního přehledu literatury a 5 příloh.

Jazykový projev lze považovat za relativně kultivovaný, použité termíny ovšem nebyly vždy vhodně voleny a správně používány. Text je psán poměrně čtivou formou s menším počtem chyb, zejména v interpunkci.

Požadované formální náležitosti (části, rozsah práce, originalita atd.) byly dodrženy.

Použitá literatura byla zvolena relevantně, ale v hraničním rozsahu, většinou řádně citována, nicméně bylo využito jen minimální množství zahraničních zdrojů.

Celková grafická úprava včetně úrovně kvality grafů a tabulek je na průměrné úrovni, některé grafy jsou chybně označeny.

Doplňující komentář

Studentka během řešení práce konzultovala bohužel nepravidelně, intenzivněji až v 2. polovině období, což mohlo mít negativní vliv na průběžné řešení práce a zvláště na její finalizaci, zpracování výsledků a jejich kvalitní diskusi. Přestože studentka zadané úkoly většinou plnila a pokyny vedoucí vesměs respektovala, nedostatek času na práci ji velmi limitoval, závěrečná verze práce nemohla být bohužel z časových důvodů předložena k závěrečnému posouzení vedoucí práce.

Nicméně navrhovaný výukový program považuji za velmi zajímavý, oceňuji zejména zapojení dětí do výroby hmyzího hotelu a škvorovníku, použití klíčů a aplikací k určování bezobratlých na školní zahradě.

Celkově hodnotím práci jako poměrně dobrou. Práce je tematicky smysluplná a inspirativní. Nabízí vhodný výukový program pro výuku o přírodě na školní zahradě a praktické zapojení žáků.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

1. Jak se lišil pretest od posttestu?
2. Uveďte konkrétní prvky badatelsky orientovaného vyučování, které byly implementovány v rámci Vašeho výukového programu?
3. V abstraktu DP uvádíte, že budete zjišťovat prostřednictvím pretestu a posttestu změny ve znalostech a postojích žáků. Uveďte příklady položek z testu, které se týkaly postojů, příp. navrhnete další?

Navrhované hodnocení

Doporučuji obhájení předložené diplomové práce.

V Žatci, dne 3. 5. 2024

Podpis: PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.